

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 1.22 (הוראה 22 לפרק 1 בתע"ס) מס' עמודים: 13

תאריך תחולה: 1.1.2017 תאריך פרסום: ג' בטבת תשע"ז
1 בינואר 2017

חישוב הכנסה ממוצעת אחידה

=====

1. כללי

1.1 הוראה זו מבטלת ההוראה מיום 25.12.2012.

1.2 בהוראה זו מעודכנים הגדרות, סוגי דרכי החישוב והמסמכים הנדרשים, המשמשים את המחלקה לשירותים חברתיים בחישובי השתתפות הלקוחות ו/או מימון המשרד לסוגי הסיוע והשירותים השונים הניתנים מכוח חוק שירותי הסעד תשי"ח-1958, ותקנותיו.

2. הגדרות

2.1 יחידה משפחתית - משפחה הכוללת את ההורים ואת ילדיהם עד גיל 18, גם כאשר אלו מתחנכים במסגרת חוץ-ביתית, וכן את ילדיהם מעל גיל 18 המשרתים שירות חובה בצה"ל, ובנות המשרתות בשירות הלאומי (עפ"י אישור) או עד סיום כיתה י"ב.

הערה: בגיר בודד הוא יחידה בפני עצמו.

- 2.2 קטין - מי שטרם מלאו לו 18 שנה.
- 2.3 בגיר - מי שמלאו לו 18 שנה.
- 2.4 זקן - כהגדרתו בחוק גיל הפרישה תשנ"ד - 2004.
- 2.5 ראש משפחה - ראש משק בית כמוגדר בהוראה 1.19 "נתוני יסוד אודות משפחה מטופלת".
- 2.6 הכנסה - הכנסה כוללת מעבודה ושלא מעבודה של ראש המשפחה ובן זוגו שביחידה המשפחתית.
- 2.7 נקודת זיכוי - ערך תחשיבי שנקבע מעת לעת ע"י משרד האוצר, מפורסם בנספח א' להוראה זו בחוברת התעריפים ומתעדכן מעת לעת.
- 2.8 הכנסה ממוצעת לנפש לחודש - סיכום ההכנסה של 3 החודשים האחרונים, לפני מתן הסיוע, מחולק במספר הנפשות ביחידה המשפחתית ומחולק ב-3.

3. הכנסות הנלקחות בחישוב בדיקת הזכאות

- 3.1 הכנסות מעבודה של שכיר, עצמאי וחבר קיבוץ
- 3.2 הכנסות שלא מעבודה
- א. גמלאות מחליפות שכר וגמלאות קיום מהמוסד לביטוח לאומי, כגון:
קצבת הבטחת הכנסה, קצבת נכות + קצבה חודשית נוספת, דמי קיום המתקבלים מהמשרד לקליטת עליה
- ב. מזונות

ג. הכנסות הנובעות ממזונות, מעסקים, מרכוש, מריבית, מפנסיה, מפיצויים, מביטוח מנהלים.

ד. הכנסות אחרות הידועות למחלקה לשירותים חברתיים מכל גורם שהוא כולל חקירה כלכלית.

4. הכנסות שאינן נלקחות בחישוב הזכאות

ההכנסות הרשומות מטה אינן נלקחות בחשבון בתחשיבי הזכאות אלא אם כן צוין בהוראת התע"ס לצורך סיוע ספציפי.

א. הכנסות מקצבאות המוסד לביטוח לאומי.
קצבת ילדים, קצבת ניידות, קצבת שירותים מיוחדים, גמלה לילד נכה, גמלת סיעוד, קצבת ילד נטוש, גמלת נפגעי פעולות איבה, קצבת גזת.

ב. תגמולים חודשיים של משפחות חיילים שנספו במערכה על פי "חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תשי"א-1950".

ג. תגמולים חודשיים של נכי צה"ל הניתנים על פי חוק הורים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959" (נוסח משולב).

ד. קצבאות ורנטות בשל רדיפות הנאצים - לשירותים הניתנים בקהילה בלבד.

ה. תמיכת הורים מצה"ל.

ו. סל הקליטה שניתן לעולים חדשים בשנתם הראשונה בארץ ע"י המשרד לקליטת עליה (המענק הוא הלוואה).

ז. הכנסות הנובעות מעבודה מוגנת במפעלי שיקום.

ח. הכנסות המתקבלות למטרות ייעודיות (כגון: שכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון).

5. הערות

5.1 במתן שירותים למעון יום, מעון, פנימייה, משפחת אומנה, מועדוניות אומנה יומית ובמסגרות יום למוגבל, החישוב יעשה עפ"י חודשים ינואר פברואר של כל שנה.

5.2 כאשר למשפחה משולמת קצבת שארים ואחד או יותר מילדיה מושמים בסידור חוץ-ביתי, במסגרות של השירות לילד ולנוער תחושב הכנסתה לפי התשלום של קצבת השארים פרט לסכום בקצבה המיועד לילד המושם בסידור חוץ ביתי.

5.3 בחישוב ההכנסה הממוצעת לנפש לעובדים עצמאיים, תובא בחשבון ההכנסה של שנת המס האחרונה או זו שקדמה לה. ההכנסה הכוללת השנתית תקודם במדד כפי שהוא מתפרסם בנוסחת החישוב בהוראה 1.23 בתע"ס (ותחולק ב- 12 חודשים ובמספר הנפשות במשפחה).

5.4 במקרה שראש המשפחה משלם מזונות עפ"י פסק דין ובכפיפות להצהרת המשלם בפועל או הסכם גירושין תקף המלווה בהצהרת המשלם על תשלום בפועל, יופחת סכום המזונות מההכנסה.

5.5 אם למשפחה יש הכנסה מכך שהיא מחזיקה בביתה ילד באומנה, יש להבחין בין שלוש האפשרויות הבאות:

א. אם הילד המוחזק ע"י המשפחה הוא בתשלום, יש לכלול ההכנסה האמורה כולה בחישוב ההכנסות ובמקביל לכלול את הילד המוחזק ע"י המשפחה במספר הנפשות במשפחה זו.

ב. אם הילד נמצא במשפחה, והמשפחה מקבלת קצבת ילד נטוש, אין לכלול את הילד במספר הנפשות במשפחה זו, ואין לכלול את ההכנסה מהקצבה בסך ההכנסות.

ג. אם הילד נמצא במשפחה, והמשפחה אינה מקבלת תשלום מכל גורם שהוא עבור הילד בביתה, יש לכלול את הילד במספר הנפשות במשפחה זו.

5.6 כאשר למשפחה חסכון העולה על 860 נקודות זיכוי, יש לראות סכום זה כחסכון נושא ריבית, ולחשב מהסכום את שיעור הריבית השנתית כפי שנקבעת ע"י בנק ישראל עבור מלווה קצר מועד על פי הגדרתה בתקנות הבטחת הכנסה, התשמ"ב-1982 - סעיף 10 ומפורסמת בכל תחילת שנה בנספח ב' להוראה זו בחוברת התעריפים ומחולקת ב-12 חודשים.

5.7 כאשר משפחה נקלעה למשבר כלכלי ואין לה הכנסות, תחושב הכנסתה על פי שכר מינימום.

5.8 כאשר למשפחה נכס/ים ייעשה החישוב בכפוף לסעיף 10 א' לתקנות הבטחת הכנסה, התשמ"ב 1982 (נספח ג').

6. המסמכים הנדרשים

6.1 שכיר

תלוש שכר של 3 חודשים אחרונים או דו"ח 106 של השנה החולפת.

6.2 עצמאי

- שומת מס אחרונה או;
- תקציר של הרבעון האחרון "אישור על הכנסות" או;
- אישור הכנסות מפקיד שומה - כאשר באותם המקרים אין שומה.

6.3 חבר קיבוץ

- א. כאשר החבר מקבל קצבה כל שהיא מהביטוח לאומי ו /או הכנסה אחרת לחשבון הבנק האישי, יוגש אישור אשר יכלול את ההוצאה לנפש וכן יצוין כי החבר מקבל בנוסף את הקצבה/הכנסה לחשבוננו. חישוב הזכאות יעשה על בסיס סה"כ "הוצאה לנפש" וההכנסות.
- ב. כאשר החבר מעביר את הקצבה ו/או ההכנסה האחרת לחשבון הקיבוץ, האישור יכלול בנוסף למידע "הוצאה לנפש" גם את המידע כי כל ההכנסות מועברות לחשבון הקיבוץ. חישוב הזכאות ייעשה על בסיס "הוצאה לנפש" בלבד.

6.4 אישור מכל גורם על קצבאות, גמלאות פנסיה וכדומה. פירוט נתונים בסיסיים לתחשיבים של קצבאות הניתנות מהמוסד לביטוח לאומי בנספח א' להוראה זו.

6.5 תמצית חשבון עו"ש, חסכוניות ופיקדונות מהבנק לפחות של 3 החודשים האחרונים. לקוחות שקצבאות הביטוח הלאומי משולמות להן באמצעות כרטיס אשראי המונפק להם מטעם המוסד לביטוח לאומי - לא יידרשו להביא אישורים מהבנק. יש לקבל מסמכים המעידים על כל הכנסה כדי לקבל מידע שלם על מצבה הכלכלי של היחידה המשפחתית.

7. ביצוע התחשיב

ביצוע התחשיב לגבי כל סיוע יירשם על גבי טופס חישוב והחלטה - ט"ז/81
(נספח ד') על פי הוראות התע"ס הרלוונטיות.

8. תוקף התחשיב

8.1 תוקף התחשיב יהיה עד שנה. לאחר שנה יתבקש הלקוח להמציא אישורים עדכניים ויערך לו תחשיב חדש.

8.2 באשר לחבר קיבוץ - אחת לשנה כל קיבוץ יגיש למחלקה לשירותים חברתיים את הנתון על ההוצאה לנפש על גבי מסמך מבוקר של רואה חשבון.

8.3 כאשר נודע למחלקה לשירותים חברתיים על שינוי בהכנסת הלקוח, מכל מקור שהוא, יערך תחשיב חדש והסיוע יינתן בהתאם.

9. בקרה

משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת ע"י המפקחים במחוזות והאגף לבקרה פנימית.

אלין אלול
מ"מ המנהל הכללי

נספח ג' (1.22)

תקנות הבטחת הכנסה, התשמ"ב-1982 - סעיף 10

=====

10. **הכנסה מנכס** [תיקונים: התשמ"ו, התשנ"א, התשנ"ו, התשע"ג (מס' 2), התשע"ג]

(א) כהכנסה חודשית מנכס יראו את השיעורים הנקובים בפסקאות (2) ו-(3) להלן לפי העניין, מחולקים ב-12, אף אם אין מופקת ממנו הכנסה, או את סכום ההכנסה החודשית המופקת ממנו בפועל - לפי הסכום הגבוה יותר:

(1) לעניין תקנת משנה זו -

"הייעוד התכנוני" - הייעוד שנקבע לנכס בתכנית;

"ייעוד הנכס" - הייעוד התכנוני, ולגבי נכס שהשימוש שנעשה בו בפועל,

אינו תואם את הייעוד התכנוני שלו - הייעוד שנעשה בפועל;

"מילווה קצר מועד" - מילווה קצר מועד, שהוצא לפי חוק מילווה קצר

מועד, התשמ"ד-1984, שיתרת תקופתו למסחר היא 12 חודשים;

"ש"ח" - שקלים חדשים;

"שיעור הריבית" - ממוצע של התשואות היומיות שפרסם בנק ישראל

לגבי מילווה קצר מועד, במהלך השנתיים שקדמו ל-30 בנובמבר של כל

שנה;

"תכנית" - כהגדרתה בסעיף 1 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965;

(2) כהכנסה מנכס מקרקעין, יראו את השיעורים האלה לפי ייעודו של הנכס:

(א) לגבי נכס המשמש לצורכי חקלאות - 0%; על חלק הנכס העולה על

250,000 ש"ח ייוספו השיעורים שבתוספת, לפי האמור בפסקה (5);

(ב) לגבי נכס המשמש למגורים - סכום השווה ל-3% משווי; על חלק

הנכס העולה על 250,000 ש"ח ייוספו השיעורים שבתוספת, לפי

האמור בפסקה (5);

(ג) לגבי נכס המשמש לצורכי מסחר - סכום השווה ל-5% משווי; על

חלק הנכס העולה על 250,000 ש"ח ייוספו השיעורים שבתוספת,

לפי האמור בפסקה (5);

(3) כהכנסה מנכס שאינו נכס מקרקעין יראו סכום השווה לשיעור הריבית

משווי של הנכס; על חלק הנכס העולה על 100,000 ש"ח ייוספו

השיעורים שבתוספת, לפי האמור בפסקה (5);

- (4) הודעה על שיעור הריבית המעודכן תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי שכתובתו www.btl.gov.il;
- (5) לשיעורים הקבועים בפסקאות (2) ו-(3), ובכפוף לאמור בהן, ייוסף השיעור הנקוב בתוספת, לפי שווי הנכס, מחולק ב-12;
- (6) הסכומים האמורים בפסקה (2) ובתוספת יעודכנו בשיעורים ובמועדים שבהם מעודכן הסכום שאינו מובא בחשבון.
- (ב) שווי הנכס לענין תקנת-משנה (א) ייקבע בהתאם לשומה או לקביעה האחרונה שנעשתה לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, או בהתאם להערכה של שמאי מוסמך, ובמיטלטלין - גם לפי הצהרת התובע בכתב, הנתמכת בתעודות עם פירוט הנתונים הדרושים לקביעת השווי - הכל לפי בחירת המוסד לביטוח לאומי.
- (ג) על אף האמור בתקנה זו, היה הנכס רכב, ינוכה מהגמלה סכום חודשי השווה לאחד מאלה:
- (1) לגבי עובד שהוא בעל רכב ששווי עולה על 17,000 ש"ח - סכום השווה ל-3% מההפרש שבין שווי הרכב ל-17,000 ש"ח;
- (2) לגבי מי שאינו עובד שהוא בעל רכב ששווי עולה על 9,000 ש"ח - סכום השווה ל-3% מההפרש שבין שווי הרכב ל-9,000 ש"ח;
- בתקנת משנה זו -
- "עובד" - אחד מאלה, ולגבי פסקאות (2) ו-(3), למשך התקופות הנקובות בהן:
- (1) מי שיש לו הכנסה חודשית מהמקורות המפורטים בסעיף (1) או (2) לפקודה (בהגדרה זו - הכנסה מעבודה), בסכום העולה על 25% מהשכר הממוצע, או בסכום העולה על 17% מהשכר הממוצע אם הוא או בן זוגו הגיעו לגיל פרישה;
- (2) תובע גמלה שפוטר מעבודתו ואין לו הכנסה מעבודה ובלבד שבשלושת החודשים שקדמו לפיטורים השתלמה לו גמלה, הוא היה בעל רכב והוא היה עובד כאמור בפסקה (1) - בשלושת החודשים שלאחר מועד הפיטורים; לעניין זה, "פוטר" - לרבות התפטרות בנסיבות שהיו מזכות אותו בדמי אבטלה בעד 90 הימים הראשונים מיום הפסקת העבודה, לפי סעיף 166(ב) לחוק הביטוח;
- (3) תובע גמלה שהכנסתו מעבודה פחותה מן ההכנסה האמורה בפסקה (1), לפי העניין, ובלבד שבשלושת החודשים שקדמו לירידה בהכנסה,

השתלמה לו גמלה, הוא היה בעל רכב, והוא היה עובד כאמור בפסקה (1) - בחודש שבו חלה הירידה בהכנסה ובחודשיים שלאחר החודש האמור;

"שווי הרכב" - לפי קביעת המוסד בהתחשב בשווי הנקוב במחירון רכב מקובל בשוק אשר פורסם ב-1 בינואר וב-1 ביולי של כל שנה, לפי המאוחר ביניהם, ותוך התחשבות במשתנים המופיעים ברישיון הרכב בלבד;

(ד) הסכומים האמורים בתקנת משנה (ג) יעודכנו לפי הוראות אלה:

(1) הסכומים האמורים בתקנת משנה (ג) יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה (להלן - יום העדכון) לפי שיעור עליית המדד החדש לעומת המדד היסודי, בתוספת נקודת האחוז, ולא יותר משיעור עליית מדד המחירים לצרכן בתקופה האמורה; פסקת משנה זו תחול גם אם המדד החדש זהה למדד היסודי;

(2) היה המדד החדש נמוך מהמדד היסודי, לא יעודכנו הסכומים כאמור בפסקה (1);

(3) השר יפרסם בהודעה ברשומות את נוסח תקנת משנה (ג) כפי שהשתנתה עקב האמור בתקנת משנה זו; בתקנת משנה זו -

"המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון;

"המדד היסודי" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם, ולעניין יום העדכון הראשון שלאחר תחילתן של תקנות הבטחת הכנסה (תיקון מס' 2) התשע"ג-2012, המדד שפורסם בחודש נובמבר 2012; "מדד" - מדד המחירים לצרכן (תחבורה - מכוניות) שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"מדד המחירים לצרכן" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

10א. רכב לצורך קבלת טיפול רפואי [תיקון התשס"ד]

(א) תובע העושה שימוש ברכב מנועי יצרף לתביעתו, אישור רפואי המעיד כי הוא או בן משפחתו זקוקים לרכב לצורך קבלת טיפול רפואי במיתקן רפואי לפי תכנית טיפול שנקבעה מראש או שש פעמים בחודש לפחות בפרק זמן העולה על 90 ימים רצופים.

- (ב) אישור רפואי, כאמור בתקנת משנה (א), ייתן מי שהוסמך ליתן אישור רפואי בתקנה 11(ג)1 ו-4 לתקנות הבטחת הכנסה (כללי הזכאות והוראות ביצוע), התשמ"ב-1982, לפי הענין.
- (ג) בהחלטתו יבדוק עובד המוסד, כמשמעותו בסעיף 13 לחוק, אם התובע או בן משפחתו זקוקים לרכב לצורך קבלת טיפול רפואי בהתאם לתכנית הטיפול או הטיפול הרפואי כאמור בתקנת משנה (א), וזאת לאחר שרופא מוסמך חיווה את דעתו בכתב בענין זה.

10.ב. **סייג לזכאות** [תיקון התשע"ג (מס' 2)]

תובע שהוא בעל רכב ששווי עולה על 40,000 שקלים חדשים, לא זכאי לגמלה, כאמור בסעיף 9א(ב) לחוק; על הסכום האמור תחול תקנה 10(ד); בתקנה זו, "שווי הרכב" - כהגדרתו בתקנה 10(ג).

